

รายวิชา ประวัติศาสตร์

เรื่อง ความสัมพันธ์ของ
อยุธยา กับชาติในเอเชีย

รหัสวิชา ส 22102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้สอน ครูนิตยา จวบรัมย์

บุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอง)

- ทรงเป็นปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา
- ทรงเป็นผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีเมื่อปี พ.ศ. 1893
- เป็นผู้นำเอารูปแบบการปกครองแบบจตุสดมภ์จากเขมรมาปรับใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน ทำให้การปกครองของอาณาจักรมีระบบแบบแผน

สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

- ทรงปฏิรูปการปกครองครั้งสำคัญของกรุงศรีอยุธยา
- ทรงตั้งอัครมหาเสนาบดี 2 ตำแหน่ง คือ พระสมุหกลาโหมและพระสมุหนายก รวมทั้งระบบจตุสดมภ์

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

- การทำสงครามป้องกันบ้านเมืองตลอดพระชนม์ชีพของพระองค์ เช่น การประกาศอิสรภาพของกรุงศรีอยุธยา
- การทำสงครามยุทธหัตถี กับ พระมหาอุปราชาแห่งกรุงหงสาวดี

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช

- สนับสนุนการค้าและการสร้างสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ
- ทรงมีนโยบายทางการเมืองและการทูต
- ทรงพระปรีชาในด้านกวีและทรงส่งเสริมการกวี

ออกญาวิชาเยนทร์ (คอนสแตนติน ฟอลคอน)

- ท่านได้ทำงานรับใช้พระคลัง
- ได้รับตำแหน่ง ขุนนางระดับสูงในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช คือ เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ เป็นผู้ดูแลการค้า
- ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยา กับชาติตะวันตกโดยเฉพาะฝรั่งเศส

ออกญาโกษาธิบดี (ปาน)

- ท่านเดินทางไปเจริญสัมพันธไมตรีกับราชสำนักฝรั่งเศส
- ทำหน้าที่ควบคุมดูแลกรมคลังและการค้าระหว่างประเทศ

เจ้าพระยาบวรราชนายก (เฉกอะหมัด)

- ท่านได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
เจ้ากรมท่าขวา
- ในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง
โปรดเกล้าฯ ให้ท่านผู้นี้ดำรงตำแหน่ง
เจ้าพระยาบวรราชนายก
- อีกทั้งท่านยังเป็นต้นสกุล บุนนาค

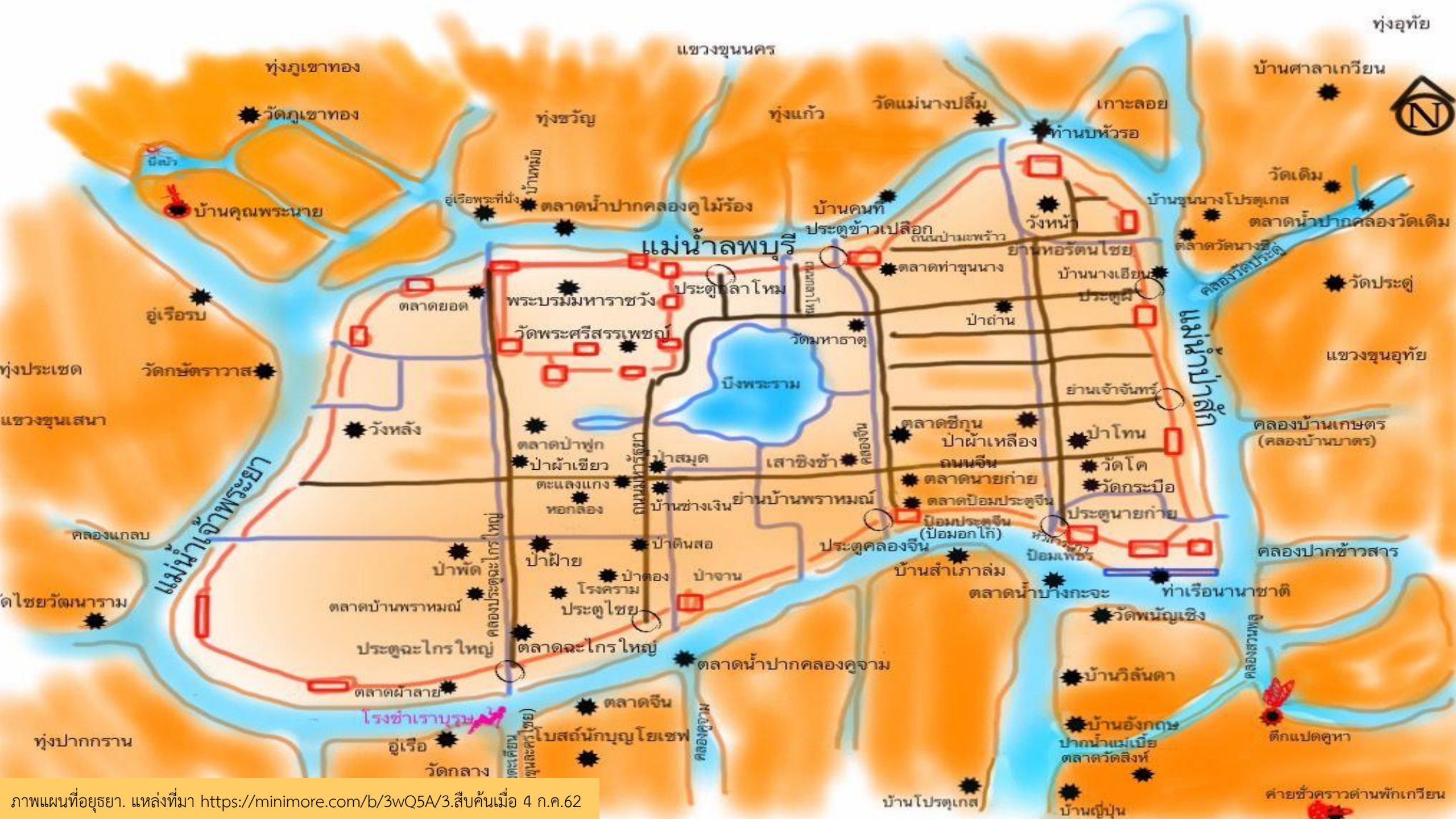
บุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา

บุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา มีทั้งพระมหากษัตริย์ เจ้านาย ขุนนาง และชาวต่างชาติ บุคคลเหล่านี้ล้วนช่วยสร้างสรรค์ ผลงานอันเป็นคุณประโยชน์ต่อสภาพการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรม ในสมัยอยุธยาและเป็นแบบอย่าง ให้แก่อนุชนรุ่นหลังสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้

ความสัมพันธ์ของอยุธยากับชาติในเอเชีย

ภาพแผนที่อยุธยา. แหล่งที่มา <https://minimore.com/b/3wQ5A/3>. สืบค้นเมื่อ 4 ก.ค.62

วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยา

กรุงศรีอยุธยาเป็นเมืองท่าการค้า เป็นแหล่งรวบรวมของป่าและสินค้าต่าง ๆ ที่ตลาดภายนอกต้องการ แม้ว่า กรุงศรีอยุธยาจะไม่ได้อยู่ติดทะเล แต่ก็สามารถเดินทางจากปากอ่าวไทยเข้าสู่กรุงศรีอยุธยาได้ จึงเป็นปัจจัยที่ดึงดูดพ่อค้าและชาวต่างชาติทั้งเอเชียและตะวันตกเดินทางเข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงศรีอยุธยา อาจมีจุดประสงค์เพื่อการค้า การเผยแผ่ศาสนา และการทูตระหว่างประเทศ

ภาพวาดด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ.แหล่งที่มา. <https://sites.google.com/a/samakhi.ac.th/thailand-trading-history/prathesthiy-smay-kxn-prawatisastr/thailand-trading-hitory>. สืบค้นเมื่อ 10 ก.ค.62

ความสัมพันธ์ระหว่างกรุงศรีอยุธยากับพม่า

ภาพ“สมเด็จพระนเรศวรมหาราชกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชา” จิตรกรรมฝาผนัง จัดแสดงภายในอาคารภาพปริทัศน์ อนุสรณ์สถานแห่งชาติ. แหล่งที่มา. https://www.silpa-mag.com/history/article_17774. สืบค้นเมื่อ 10 ก.ค.62

ความสัมพันธ์ระหว่างกรุงศรีอยุธยากับญี่ปุ่น

ภาพกองทหารอาสาญี่ปุ่นในกองทัพอยุธยา.แหล่งที่มา.. <http://thaibrickclub.com/board/index.php?topic=963.0>สืบค้นเมื่อ 10 ก.ค.62

ความสัมพันธ์ระหว่างกรุงศรีอยุธยากับจีน

進貢婆刺那保暹羅國謝
恩
大明皇帝勘合段紗羅銀印備
辦金葉表文蘇木等物差
捏坤鎖沒埋底里正使捏
坤引拍里副使捏悶種三
貢一隻船護送一隻船引
水一隻船八槽一隻裝載
蘇木等物來到廣東布政
司送正使衆頭目去叩頭
大明皇帝
蘇木四千斤象牙二百斤
藤黃二百斤胡椒二百斤
皇后
蘇木二千斤象牙一百斤
藤黃一百斤胡椒一百斤
荻梗一百斤兒茶二百斤

ข้อความพระราชสาส์นจากกรุงศรีอยุธยาส่งบรรณาการถวายฮ่องเต้และฮองเฮาแห่งจีน ประมาณ พ.ศ.2122
ตรงกับรัชสมัยพระมหาธรรมราชา(คัดจาก เฉลิม ынบุญเกิด “ลিপิกกรมไทยจีน” สมัยราชวงศ์หมิง2511)

คำแปลพระราชสาสน์ภาษาจีน

ฉบับที่ 3 พระนครศรีอยุธยาประเทศขอจิ้มก้องถวายความระลึกถึง
พระราชอิริราชแห่งมหाराชวงศ์หมิง เตรียมแต่งพระราชสาสน์สุพรรณบัฏ
ไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนร้อยราชทูต ออกขุนลาดอุปทูต ออกหมื่นยงตรีทูต
ออกบุญวิทองสื่อใหญ่ และบรรดาหัวหน้า ใช้สำเภาจิ้มก้อง 1 ลำ สำเภา
คุ้มกันติดตามไปส่ง 1 ลำ สำเภานำร่อง 1 ลำ สำเภาแปดแจว 1 ลำ
บรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกว้างต้ง ส่งราชทูตและบรรดา
หัวหน้าไปถวายความเคารพ

พระราชอิธิราชแห่งมหाराชวงศ์หมิง
ไม้ฝางสี่พันซั่ง   งาข้างสองร้อยซั่ง
รงสองร้อยซั่ง   พริกไทยสองร้อยซั่ง

พระราชินีนาถ

ไม้ฝางสองพันซั่ง   งาข้างหนึ่งร้อยซั่ง
รงหนึ่งร้อยซั่ง   พริกไทยหนึ่งร้อยซั่ง

จิ้มก้อง

การเจริญทางพระราชไมตรีด้วย
การถวายเครื่องราชบรรณาการ
ให้กับราชสำนักจีน

กระปุกลายครามพร้อมฝาปิด ศิลปะอยุธยา ราวพุทธศตวรรษที่ 23
ที่มา: ถ่ายภาพโดย นายสุทธิพงษ์ โชติรัมย์ วันที่ 20 ต.ค. 2561
ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร กรุงเทพมหานคร

นครวัด

ความสัมพันธ์ระหว่างกรุงศรีอยุธยากับเขมร

วัดไชยวัฒนาราม

รูปแบบงานสถาปัตยกรรมมีสิ่งใดที่เหมือนกัน

1

ภาพนครวัด

2

ภาพวัดไชยวัฒนาราม

1.ภาพนครวัด ประเทศกัมพูชาแหล่งที่มา.. <https://www.dagjeuit.org> สืบค้นเมื่อ 10 ก.ค.62

2.ภาพวัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแหล่งที่มา.. <https://travel.mthai.com/blog/168577.html>.สืบค้นเมื่อ 10 ก.ค.62

ความสัมพันธ์ของอยุธยากับชาติในเอเชีย

1. ความสัมพันธ์กับสุโขทัย
2. ความสัมพันธ์กับล้านนา
3. ความสัมพันธ์กับพม่า
4. ความสัมพันธ์กับหัวเมืองมอญ
5. ความสัมพันธ์กับเขมร

ความสัมพันธ์ของอยุธยากับชาติในเอเชีย

6. ความสัมพันธ์กับล้านช้าง

7. ความสัมพันธ์กับญวน

8. ความสัมพันธ์กับหัวเมืองมลายู

9. ความสัมพันธ์กับจีน

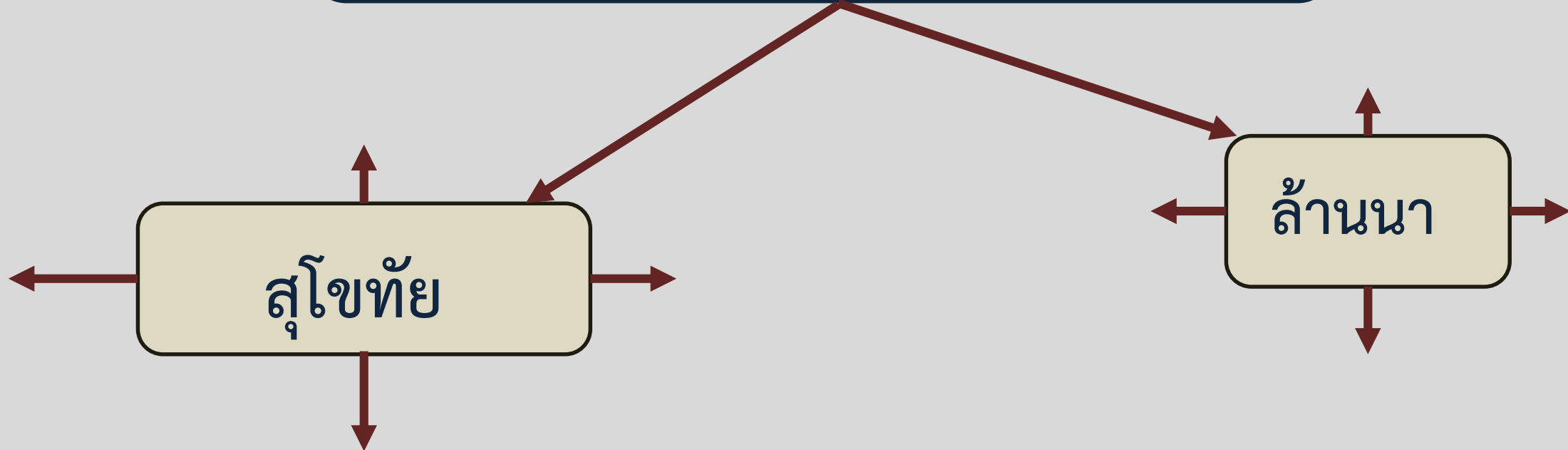
10. ความสัมพันธ์กับญี่ปุ่น

11. ความสัมพันธ์กับเปอร์เซีย

ความสัมพันธ์ของอยุธยากับชาติในเอเชีย
(กลุ่มที่ 1)

สรุปกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ของอยุธยากับชาติในเอเชีย

การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชาติในเอเชียย่อมส่งผลให้การเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศเกิดความสงบสุข และประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจจากการค้าขายระหว่างประเทศ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน